

Προκλήσεις και απειλές για την εσωτερική ασφάλεια

Η σημαντικότερη απειλή εσωτερικής ασφάλειας που αντιμετώπισε η Ελλάδα το 2022 ήταν οι διάφορες μορφές της βίας και κυρίως η ενδοοικογενειακή και οι γυναικοκτονίες, αλλά και η βία και η εγκληματικότητα των ανηλίκων. Αξία αναφοράς είναι και η απειλή από οπαδική-κουλιγκανική βία, με τις αλληλεπιδράσεις που έχει και με όλο το φάσμα της εξτρεμιστικής βίας. Η τελευταία παραμένει μία διαρκής απειλή ασφάλειας, κυρίως από τον ακροαριστερό και αναρχικό χώρο, με χαμηλότερη όμως ένταση από άλλες χρονιές. Εξίσου σημαντική ήταν η απειλή και από το οργανωμένο έγκλημα με τις διάφορες μορφές και παρακλάδια που έχει αυτό. Ανερχόμενη απειλή συνιστούν και οι κυβερνοεπιθέσεις, όπως αυτή στα ΕΛΤΑ, με κύρια μορφή τους το Ransomware, επίθεση με κακόβουλο λογισμικό με σκοπό τα λύτρα από τον κάτοχο της συσκευής/ δικτύου/ υπηρεσίας. Σταθερή, τέλος, απειλή για την εσωτερική ασφάλεια της Ελλάδας αποτελεί και η εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού ζητήματος από την Τουρκία.

Υπάρχουν τρία γεγονότα-καταλύτες που μπορούν να επηρεάσουν την εξέλιξη των απειλών για την Ελλάδα το 2023. Το πρώτο είναι η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και η ξεκάθαρη στάση της χώρας έναντι της πρώτης. Το δεύτερο είναι οι εθνικές εκλογές που θα διεξαχθούν εντός του 2023. Μία εκλογική αναμέτρηση

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
**ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΥ**

μέσα σε ένα έντονα πολωμένο περιβάλλον, με αρκετές περιπτώσεις μισαλλόδοξου και δικαστικού λόγου που δημιουργεί ένα υπόβαθρο βίας. Το τρίτο είναι οι εκλογές στην Τουρκία. Αυτά τα τρία γεγονότα μπορούν να δημιουργήσουν διασυνδέσεις και αλληλεπιδράσεις, οι οποίες να διαμορφώσουν αντίστοιχα τη φύση των απειλών.

Στο καλό σενάριο η Ελλάδα θα αντιμετωπίσει απειλές αντίστοιχες σε ένταση και επικινδυνότητα με αυτές του 2022. Σε αυτή την περίπτωση οι κυρίαρχες απειλές θα είναι οι διάφορες μορφές βίας (κυρίως η ενδοοικογενειακή και η βία ανηλίκων), η εξτρεμιστική βία χαμηλής έντασης, οι κυβερνοεπιθέσεις, το οργανωμένο έγκλημα και οι διαστάσεις ασφάλειας των μεταναστευτικών κινήσεων.

Το κακό σενάριο περιλαμβάνει την αντιμετώπιση υβριδικών επιθέσεων σε δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη είναι μία κρίση αντίστοιχης έντασης και μεγέθους με αυτή του Εβρου τον Μάρτιο του 2020, η οποία θα συνδυαστεί με μία εκτεταμένη εκστρατεία παραπληροφόρησης κατά της χώρας. Η δεύτερη μπορεί να αφορά την απόπειρα παρέμβασης στην εκλογική διαδικασία, είτε μέσω εκστρατείας παραπληροφόρησης και στοχοποίησης της εγκυρότητας και του αδιάβλητου της διαδικασίας, είτε μέσω κυβερνοεπιθέσεων (π.χ. DDoS) που μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα και καθυστερήσεις στο ψηφιακό δίκτυο. Η πόλωση γύρω από την πολιτική αντιπαράθεση, αλλά και οι αντιδράσεις κατά συγκεκριμένων πρωτοβουλιών της κυβέρνησης, μπορούν να οδηγήσουν σε εντατικοποίηση της βίας στο πλαίσιο κινηματικών διαδηλώσεων. Σε κάθε περίπτωση, η ενδοοικογενειακή βία και η βία ανηλίκων, όπως και το οργανωμένο έγκλημα, θα παραμένουν σημαντικές απειλές για την εσωτερική ασφάλεια της χώρας και σε αυτό το σενάριο.

Μία διακριτή μορφή απειλής εσωτερικής ασφάλειας αφορά τον τομέα της πολιτικής προστασίας και είναι οι φυσικές καταστροφές. Το καταστροφικό σενάριο θα μπορούσε να είναι αντίστοιχο με αυτό της τραγωδίας στο Μάτι, ενώ το κακό με δασικές πυρκαγιές μεγάλης έντασης και έκτασης όπως το καλοκαίρι του 2021. Το καλό σενάριο θα έχει πυρκαγιές αντίστοιχες με το 2022, τις οποίες ο κρατικός μηχανισμός διαχειρίστηκε με επιτυχία.

Πέραν όμως των προβλέψεων και των σεναρίων υπάρχει πάντα και η περίπτωση για έναν «μαύρο κύκνο», ένα απρόβλεπτο γεγονός, μιας κρίσης όπως η πανδημία, η μιας κατάστασης όπως ο Δεκέμβριος του 2008 που μπορεί να αλλάξει ριζικά τις συνθήκες. Τέλος, μία τάση που προκύπτει πλέον σε όλες τις στρατηγικές είναι η απειλή από τους μοναχικούς βίαιους δράστες. Για αυτόν τον λόγο η εσωτερική ασφάλεια είναι μία διαρκής άσκηση διαχείρισης κρίσεων, αλλά και πρόληψης, αποτροπής και αντιμετώπισης όλων των πιθανών απειλών και κινδύνων.